

Trnavská univerzita v Trnave, Pedagogická fakulta,
Central European Philosophy of Education Society (CEUPES)
a časopis Historia Scholastica

CEUPES

Výchova a vzdelávanie v totalitných ideológiách 20. storočia

Education in Totalitarian Ideologies of the 20th Century

medzinárodná vedecká konferencia

zorganizovaná pri príležitosti 30. výročia pádu komunizmu v Európe

Program

v dňoch 17. až 18. októbra 2019 v Smolenickom zámku

Kongresové centrum Smolenice SAV
Congress Centre Smolenice SAS

Čestný výbor

Prof. René Bílik, *rektor Trnavskej univerzity v Trnave*

doc. Viera Peterková, *dekanica Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave*

Dr. František Mikloško, *bývalý katolícky disident a slovenský politik*

Ing. arch. Dr. Ján Pálffy, *predseda Správnej rady Ústavu pamäti národa v Bratislave*

Vedecký výbor

Prof. Iveta Kestere, *University of Latvia, Riga, Lotyšsko*

Prof. Blanka Kudláčová, *Trnavská univerzita v Trnave, Slovensko*

Prof. Simonetta Polenghi, *Catholic University of the Sacred Heart, Miláno, Taliansko (členka Výkonného výboru ISCHE)*

Prof. Ehrenhard Skiera, *University of Flensburg, Nemecko*

Prof. Katarzyna Wronska, *Jagiellonian University, Krakov, Poľsko*

doc. Tomáš Kasper, *Technická univerzita v Liberci, Česká republika*

doc. Andrej Rajský, *Trnavská univerzita v Trnave, Slovensko*

doc. Vučina Zorič, *University of Montenegro, Nikšić, Čierna Hora*

Organizačný tím

Nad'a Bizová

Jana Blusková

Janette Gubricová

Kristína Liberčanová

Romana Podmaníková

Anna Sádovská

Ivana Šuhajdová

Marek Wiesenganger

Formát prezentácie

Plenárne prednášky: max. 30 min.

Referáty v sekciách: max. 15 min.

Konferencia je súčasťou riešenia projektov

VEGA No. 1/ 0038/17 *Pedagogické myslenie, školstvo a vzdelávanie na Slovensku v rokoch 1945 až 1989*

VEGA No. 1/0056/19 *Morálna reflexia ako primárny komponent výchovy charakteru v podmienkach realizácie predmetu etická výchova*

Program konferencie

17. október 2019, štvrtok

8.00 – 9.00 *Registrácia*

9.00 – 9.30 *Otvorenie*

- **Blanka Kudláčová & Andrej Rajský**
- **René Bílik**, rektor Trnavskej univerzity v Trnave
- **Viera Peterková**, dekanica Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave
- **Ján Pálffy**, predseda Správnej rady Ústavu pamäti národa v Bratislave

9.30 – 10.45 *Plenárne prednášky 1, Prednášková sála, moderátor: Zdenko Kodelja*

- **Iveta Kestere (Lotyšsko)**: *Výchova nového sovietskeho človeka: prezentovaný obraz a skrytý odpor*
- **Padraig Hogan (Írsko)**: *Opätovné podmaňovanie srdca a mysle: Reflexie totalitných prúdov vo výchove a vzdelávaní*
- *Diskusia*

10.45 – 11.15 *Prestávka na občerstvenie*

11.15 – 12.30 *Plenárne prednášky 2, Prednášková sála, moderátor: Blanka Kudláčová*

- **Peter Jašek (Slovensko)**: *Bádanie obdobia komunistického režimu na Slovensku z perspektívy Ústavu pamäti národa. Východiská, stav a perspektívy*
- **František Mikloško (Slovensko)**: *Neoficiálna výchova, vzdelávanie a tvorba v prostredí odporu voči komunistickému režimu na Slovensku*
- *Diskusia*

12.30 – 13.30 *Prestávka na obed*

13.30 – 14.30 *Paralelné sekcie E1 (E – v angličtine) a S1 (S – v slovenčine a češtine)*

E1, Prednášková sála, moderátor: Tomáš Kasper

- **Zdenko Kodelja (Slovensko)**: *Totalita a porušovanie ľudských práv. Príklad Slovinska*
- **Vučina Zorič (Čierna Hora)**: *Ideológia a výchova a vzdelávanie v Juhoslávii (1945 – 1990). Príklad Čiernej Hory*
- **Snježana Šušnjara (Bosna a Hercegovina)**: *Školský systém v Bosne a Hercegovine v období komunistického režimu*

S1, Červený salónik, moderátor: Andrej Rajský

- **Anna Hogenová (Česká republika)**: *Filosofie výchovy jako předmět všeobecné objednávky ve formě fenoménu „das Ge-stell“ a fenoménu „die Machenschaft“*
- **Jiří Zounek & Michal Šimáně (Česká republika)**: *Možnosti výskumu primárneho a sekundárneho technického vzdelávania v socialistickom Československu – k prameňom poznania a k ich štúdiu*
- **Slawek Sztobryn (Poľsko)**: *Proti prúdu. Pedagogika slobody v poľskom pedagogickom myslení*

14.30 – 15.00 *Prestávka na občerstvenie*

15.00 – 16.00 *Paralelné sekcie E2 a S2*

E2, Prednášková sála, moderátor: Vučina Zorič

- **Antonio Fco. Canales Serrano (Španielsko)**: *Výchova a vzdelávanie v Španielsku v prvých dvoch dekádach Francovho režimu*
- **Paolo Alfieri (Taliansko)**: *Telesná výchova v Taliansku v období fašistického totalitného režimu*
- **Dimitris Foteinos (Grécko)**: *Totalitná výchova a vzdelávanie v nie celkom totalitnom štáte: príklad gréckej výchovy a vzdelávania v rokoch 1950 – 1974 (a neskôr?)*

S2, Červený salónik, moderátor: Jiří Zounek

- **Karel Rýdl (Česká republika)**: *Role a funkce vzdělávacího systému v autoritativních a totalitních režimech ve 20. století*
- **Andrej Rajský (Slovensko)**: *Hrdinovia a proroci. Filozofická reflexia disidentstva v totalitnej spoločnosti*
- **David Rybák (Česká republika)**: *Lidství, věda a svět jako konstituenty Evropy a jejich proměna ve 20. století*

16.00 – 16.30 *Prestávka na občerstvenie*

17.00 – *Ochutnávka medoviny vo firme Včelco Smolenice* (producent najlepšej medoviny na svete)

19.00 – *Prezentácia monografie B. Kudláčová (ed.): Pedagogické myslenie, školstvo a vzdelávanie na Slovensku v rokoch 1945 – 1989*

– *Recepcia*

18. október 2019, piatok

9.00 – 10.30 *Paralelné sekcie E3 a S3*

E3, Prednášková sála, moderátor: Dariusz Stepkowski

- **Zoltán András Szabó & András Németh (Maďarsko):** *Písomná prezentácia pedagogických vied v Maďarsku medzi rokmi 1961 a 1990. Príklad „Magyar Pedagógia” (časopis Maďarská pedagogika)*
- **Dana Kasperová & Tomáš Kasper (Česká republika):** *“A predsa ste sa mylili!” Niekoľko pohľadov na marxistickú interpretáciu a „prepísovanie“ medzivojnovej demokratickej diskusie školskej reformy v Československu v 50. rokoch 20. storočia*
- **Blanka Kudláčová (Slovensko):** *Zmeny v pedagogickom myslení na Slovensku v začiatkoch obdobia komunizmu*
- **Attila Nóbik (Maďarsko):** *Meniace sa postavenie dejín výchovy a vzdelávania vo vzdelávaní učiteľov v 50. rokoch 20. storočia v Maďarsku*

S3, Červený salónik, moderátor: Karel Rýdl

- **Milan Olejník (Slovensko):** *Perzekúcie založené na tzv. buržoáznom nacionalizme a ich dôsledky pre pedagógov na Slovensku (1950 – 1953)*
- **Soňa Gabzdilová (Slovensko):** *Ideologický imperatív Komunistickej strany Československa a jeho vplyv na aktivity univerzít na Slovensku (1948 – 1953)*
- **Eduard Lukáč (Slovensko):** *Osud židovského vzdelávania vo vojnovej Slovenskej republike (1938 – 1945). Príklad z prešovského regiónu*
- **Janka Medved'ová (Slovensko):** *Obmedzenia a zmeny vo vzdelávaní dievčat a žien v období Slovenskej republiky (1939-45)*

10.30 – 11.00 *Prestávka na občerstvenie*

11.00 – 12.00 *Paralelné sekcie E4 a S4*

E4, Prednášková sála, moderátor: Iveta Kestere

- **Katarzyna Wronska (Poľsko):** *Filozofia v službách ideológie v období komunizmu v Poľsku. Príklad filozofie výchovy Karola Kotlowského*
- **Marisa Musaio (Taliansko):** *Pozá scenár odmietania hodnôt: Prínos pedagogického aktivizmu a personalizmu v Taliansku*
- **Dariusz Stepkowski (Poľsko):** *Integrujúci alebo komplementárny? “Archeológia” transformácie všeobecnej pedagogiky v Poľsku v 20. storočí*

S4, Červený salónik, moderátor: Soňa Gabzdilová

- **Janette Gubricová (Slovensko):** *„So Sovietskym zväzom na večné časy a nikdy inak!” Formovanie vzťahu žiakov ZŠ k Sovietskemu zväzu v období socializmu*
- **Ivana Šuhajdová (Slovensko):** *„Ťažko vychovateľná mládež” na Slovensku v období socializmu - riešenie „neexistujúceho” problému*
- **Kristína Liberčanová (Slovensko):** *Profesionálna výchova a výchova k voľbe povolania v období komunizmu na Slovensku*

12.00 *Záver konferencie*

13.00 *Obed a diskusia pri káve*